

Den 1. marts 2001 afgav jeg endelig rapport om min inspektion den 17. oktober 2000 af Det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet (i daglig tale kaldet Københavns Universitet Amager – KUA). I rapporten bad jeg universitetet om udtalelser og om underretning mv. med hensyn til forskellige forhold. Jeg bad om at disse udtalelser og underretninger mv. blev sendt gennem Undervisningsministeriet for at ministeriet kunne få lejlighed til at kommentere det som universitetet anførte.

Jeg modtog med brev af 29. maj 2001 fra Københavns Universitet, Teknisk Administration en udtalelse af 7. maj 2001 med bilag fra Rektor ved Københavns Universitet og en udtalelse af 25. april 2001 med tilhørende notat af samme dag samt bemærkninger til det nævnte materiale fra Københavns Universitet, Teknisk Administration. Udtalelserne fra Københavns Universitet har forinden været sendt til Uddannelsesstyrelsen hvorefter Undervisningsministeriets Byggedirektorat har bedt universitetet om at svare direkte med en enkelt tilføjelse som er indarbejdet nedenfor.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Universitetet har generelt oplyst at universitetet vil orientere Folketingets Ombudsmand når rådgivende arkitekter og ingeniørers forslag til bygningsmæssige arbejder er udarbejdet vedrørende spørgsmålene om toiletforhold, adgang til auditorier og belysningsniveauer i gange og undervisningsrum. For så vidt angår underretning henviser jeg til de enkelte punkter nedenfor.

Universitetet har desuden oplyst at de universitetet på Amagers eksisterende bygninger vest for hovedindgangen vil blive fraflyttet i 2002 og de øvrige bygninger i 2005. De rådgivende arkitekter og ingeniører for de nybyggerier der skal erstatte de eksisterende bygninger, har af universitetet fået tilsendt rapporten om inspektionen med det formål at tilføre nybyggeriet de adgangsforhold for handicappede der er en skærpelse af kravene i det gældende bygningsreglement.

Universitetet har videre anført at universitetet vil søge gennemført at adgangsforhold til alle universitetets bygninger vil blive søgt gennemført efter de retningslinier for ligebehandling af

handicappede der fremgår af folketingsbeslutning B43 af 2. april 1993. Omfanget og finansieringen af disse forbedringer er på nuværende tidspunkt ikke afklaret.

Det humanistiske Fakultet har generelt oplyst at fakultetet agter at præsentere rapporten for styregruppen vedrørende nyt KUA ”med henblik på konsekvenserne for nybyggeriet af de i rapporten fremlagte synspunkter og standarder vedrørende ligestilling af handicappede.”

Fakultetet har desuden henvist til en artikel vedrørende inspektionen fra bladet HUMANIST som er udsendt til samtlige studerende ved fakultetet.

Om de enkelte forhold i rapporten skal jeg meddele følgende:

Ad 4. Tilgængelighedsforholdene

Ad 4.1. - Handicapparkering

I rapporten henstillede jeg at universitetet kortlægger det præcise behov for handicapparkeringspladser, at en nedlagt handicapparkeringsplads ved hovedindgangen straks genetableres, at de to handicapparkeringspladser ved pavillonerne straks bliver tydeligt afmærket, og at der fra universitetets side føres en effektiv kontrol med at der ikke sker misbrug af handicapparkeringspladserne. Når kortlægningen af behovet for handicapparkeringspladser er tilendebragt, går jeg ud fra at der bliver etableret de fornødne pladser på hensigtsmæssige steder.

Fakultetet har oplyst at fakultetet vil kortlægge behovet for parkeringspladser for handicappede og etablere det manglende antal pladser nærmest muligt fakultetets indgange.

Fakultetet har videre oplyst at den nedlagte plads ved hovedindgangen er genetableret, samt at alle handicappladser vil blive tydeligt afmærket, og at fakultets driftsafdeling (stikprøvevis) vil overvåge at pladserne ikke bliver misbrugt.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 4.2. - Indgang ved handicapparkeringspladser – indgang 84

Jeg henstillede i rapporten at brolægningen ved indgang 84, herunder de to dæksler i kørearealet, bliver jævnet. Jeg henstillede endvidere at der ved indgang 84 etableres automatisk døråbning på begge døre i indgangspartiet. Jeg udtalte desuden at jeg gik ud fra at indstillingen af døråbningstiden blev ændret umiddelbart efter inspektionen således at det er muligt med en passende tidsmargin at nå fra knappen og igennem døren.

Fakultetet har oplyst at de henstillede forbedringer vedrørende adgangsforhold for handicappede er udført.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 4.3. - Engelskkantinen

Jeg udtalte at Engelskkantinen efter min opfattelse bør gennemgås med henblik på at den indrettes således at de vanskeligheder for kørestolsbrugere som blev konstateret under inspektionen, bliver afhjulpet. Jeg sigtede specielt til en opstilling af bordene i serveringsområdet således at kørestolsbrugere har mulighed for at færdes i hvert fald i størstedelen af området. Jeg sigtede også til indsnævringerne af adgangsforholdene foran slisken.

Fakultetet har oplyst at kantinen vil blive møbleret således at kørestolsbrugere kan færdes i hele arealet.

Jeg går ud fra at den omtalte (om)møblering af kantinen er udført. Jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 4.4. - Elevator ved trappe 8

Jeg udtalte i rapporten at elevatorstolens mål ikke lever op til de krav der i dag følger af bygningsreglementet. Jeg udtalte videre at jeg i betragtning af at der ikke er tale om ulovlige forhold, og i betragtning af at KUA ikke på længere sigt skal benytte bygningen i den nuværende udformning, ikke foretager mig videre vedrørende dette forhold.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag.”

Jeg beder Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventes tilendebragt og hvornår ministeriet på denne baggrund forventer at kunne tage stilling til spørgsmålet om yderligere tiltag.

Jeg udtalte at jeg gik ud fra at elevatordørenes åbningstid ved samtlige elevatorer blev indstillet hensigtsmæssigt umiddelbart efter inspektionen, og at ledelsen af KUA til stadighed er opmærksom på om elevatorerne fungerer tilfredsstillende, også for kørestolsbrugerne.

Fakultetet har oplyst at elevatordørenes åbningstider er blevet justeret og løbende vil blive kontrolleret af fakultetets driftsafdeling.

Jeg foretager på det foreliggende grundlag ikke yderligere vedrørende elevatordørenes åbningstider.

Ad 4.5. - Herretoilet ved trappe 8

Jeg udtalte i rapporten at de indre mål på herretoiletet ved trappe 8 – der efter det oplyste svarer til alle de øvrige handicptoiletter på nær ét (i pavillon P1-2) – ikke lever op til anbefalingerne i en vejledning af 1996 fra Center for Ligebehandling af Handicappedes om tilgængelighedskravene i bygningsreglementet. Desuden er afstanden fra den nærmeste væg til siden af soklen under toiletet ca. 76 cm. Dette vanskelig- eller umuliggør at en kørestolsbruger kan køre kørestolen op ved siden af toiletkummen. Jeg henstiller at indretningen i handicptoiletterne ændres således at der er bedre afstand mellem den nærmeste væg og toiletkummen. Jeg udtalte at dette, så vidt jeg kan bedømme, kan opnås ved at fjerne (dele af) soklen hvorpå toiletkummen er placeret. Jeg henstillede endvidere at handicptoiletterne gennemgås for ændret placering af forskelligt toiletudstyr, og at toiletterne forsynes med armgreb i begge sider.

Fakultetet har oplyst at fakultetet vil foranledige at et rådgivende arkitektfirma udarbejder forslag til forbedring af de forhold der er påtalt i rapporten. Toiletterne vil derefter – under forudsætning af fornøden bevilling – blive ændret. Det er fakultetets forventning at bevillinger til denne ombygning vil blive begrænsede i forhold til resttidernes af fakultetets fortsatte anvendelse af de enkelte bygningsafsnit.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag.”

Jeg går ud fra at dette betyder at fakultetet vil foranledige den omtalte arkitektgennemgang. Jeg beder fakultetet om at oplyse mig om hvilke planer (ønsker) for forbedringer af toiletterne den omtalte arkitektgennemgang giver anledning til, når disse foreligger.

Jeg beder Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventes tilendebragt og hvornår ministeriet på denne baggrund forventer at kunne tage stilling til spørgsmålet.

Ad 4.6. - Gårdhaver

Jeg udtalte i rapporten at det må konstateres at det ikke er muligt for en kørestolsbruger at komme fra bygningen ud i gårdhaverne. Det skyldes dels de meget tunge døre, dels at der mangler ramper ved en rist som er hævet ca. 10 cm over niveau. Det er naturligvis ikke acceptabelt at kørestolsbrugere helt er afskåret fra at komme i de gårdhaver som benyttes af de studerende til pauser o.l. Jeg henstillede at der ved udgangene til alle gårdhaver etableres ramper. Jeg henstillede desuden at dørene i hvert fald til de mest benyttede gårdhaver forsynes med automatisk døråbning.

Fakultetet har oplyst at udgange til gårdhaver vil blive forsynet med ramper samt automatiske døråbninger ved de mest benyttede udgange.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag.”

Idet jeg går ud fra at dette betyder at fakultetet vil foranledige at udgange til gårdhaver vil blive forsynet med automatiske døråbninger ved de mest benyttede udgange, foretager jeg ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Jeg beder Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventes tilendebragt og hvornår ministeriet på denne baggrund forventer at kunne tage stilling til spørgsmålet om yderligere tiltag.

Ad 4.7. - Store Auditorium 8.1.13

Jeg udtalte i rapporten at indretningen af Store Auditorium efter min opfattelse er kritisabel. Jeg udtalte videre at kørestolsbrugere bør kunne tilbydes pladser i auditoriet på linie med de pladser som andre studerende tilbydes. Et tilbud om placering på et lille repos – hvor udsynet er begrænset, hvor der ikke er et bord, og hvor arealet bruges til ind- og udgang til auditoriet – er ikke acceptabelt. Tilbudet om via kælderen at komme til at sidde i området foran tavlen – uden bord – er heller ikke acceptabelt. Jeg henstillede at forholdene i Store Auditorium snarest bringes i orden således at kørestolsbrugere kan tilbydes pladser på linie med andre studerende.

Fakultetet har oplyst at fakultetet og Københavns Universitet, Teknisk Administration har undersøgt mulighederne for at etablere auditoriepladser for kørestolsbrugere på lige fod med andre studerende. På grund af de smalle indgangsforhold fra forhallen og et stort fald fra forhallens gulvniveau til forkanten af de bageste stolerækker er det ikke muligt at etablere et areal for kørestolsbrugere i dette område uden en total ombygning af auditoriets stoleombygning. Indtil videre vil adgangen til auditoriet gennem indgangen i kælderetagen være den eneste mulighed for kørestolsbrugere. Fakultetet vil gøre denne adgangsvej mere indbydende (via skiltning og mindre bygningsmæssige forbedringer), og i auditoriet fjerne den forreste faste stolerække og erstatte den med kørestolspladser og løse stolepladser bag to borde. Herudover vil fakultetet foranledige at et

rådgivende arkitektfirma undersøger muligheden for at opsætte en trappelift i auditoriet fra indgangsniveau i forhal til gulvniveau ved forreste stolerække.

Fakultetet har desuden oplyst at fakultetet deler kritikken af de dårlige adgangsforhold for kørestolsbrugere til auditoriet. En større ombygning af auditoriet kunne udføres som en fremskyndet del af fakultetets samlede ombygning, men kan af kapacitetsmæssige årsager ikke igangsættes før auditorierne i nybyggeriets første afsnit kan tages i brug i efteråret 2002.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag.”

Jeg går ud fra at dette betyder at fakultetet vil foranledige den omtalte arkitektgennemgang. Jeg beder fakultetet om at oplyse mig om hvilke planer (ønsker) for forbedringer af tilgængeligheden til Store Auditorium den omtalte arkitektgennemgang giver anledning til, når disse foreligger.

Jeg beder Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventes tilendebragt og hvornår ministeriet på denne baggrund forventer at kunne tage stilling til spørgsmålet.

Ad 4.15. - Lille Auditorium 15.1.30a

Jeg udtalte i rapporten at indretningen af Lille Auditorium efter min opfattelse er kritisabel. Som udtalt ovenfor om Store Auditorium bør kørestolsbrugere kunne tilbydes pladser i auditoriet på linie med de pladser som tilbydes andre studerende. For kørestolsbrugere er der alene adgang til auditoriet på to reposer. Fra den øverste repos er der ikke udsyn til hele tavlen i auditoriet. Adgangsvejene til den nedre repos ad en meget stejle rampe er efter min opfattelse helt uforsvarlige. En kørestolsbruger kan ikke anvende den ved egen hjælp, men er henvist til at få hjælp af andre (studerende). Der er en ikke ubetydelig risiko for at en kørestolsbruger ved en forkert hjælp/bevægelse kan fortsætte i kørestolen ud over trappen og styrte ned ad denne. Jeg udtalte at jeg ikke fandt anledning til i rapporten at gå nærmere ind på de spørgsmål om ansvarsplacering der kan

blive tale om ved en sådan ulykke. Jeg henstillede at forholdene i Lille Auditorium snarest bringes i orden således at kørestolsbrugere kan tilbydes pladser på linie med de pladser som tilbydes de øvrige studerende.

Fakultetet har oplyst at fakultetet og Københavns Universitet, Teknisk Administration har undersøgt mulighederne for at etablere auditoriepladser for kørestolsbrugere på lige fod med andre studerende.

Adgang gennem kælder til det lave gulvareal er ved nuværende forhold ikke mulig i dette auditorium, og etablering af kørestolspladser bagest i auditoriet vil forudsætte en total ombygning af stoleopbygningen i auditoriet. Fakultetet vil foranledige at et rådgivende arkitektfirma undersøger muligheden for etablere en udvendig rampe fra terrænniveau til udgravet gård ved forreste stolerække samt muligheden for at opsætte trappelift i auditoriet fra indgangsniveau i forhal til gulvniveau ved forreste stolerække. Såfremt en eller begge løsningsmuligheder kan lade udføres, vil den forreste stolerække blive fjernet og erstattet med af kørestolspladser og løse stolepladser bag to borde.

Fakultetet har desuden oplyst at fakultetet deler kritikken af de dårlige adgangsforhold for kørestolsbrugere til auditoriet. En større ombygning af auditoriet kunne udføres som en fremskyndet del af fakultetets samlede ombygning, men kan af kapacitetsmæssige årsager ikke igangsættes før auditorierne i nybyggeriets første afsnit kan tages i brug i efteråret 2002.

Københavns Universitet, Teknisk Administration har på vegne af Undervisningsministeriets Byggedirektorat oplyst at ”stillingtagen til disse problemer er placeret hos bygningsejer, der tilkendegiver, at man afventer resultatet af en igangsat landsdækkende registrering af tilgængelighed, forinden man evt. ønsker at iværksætte yderligere tiltag.”

Jeg går ud fra at dette betyder at fakultetet vil foranledige den omtalte arkitektgennemgang. Jeg beder fakultetet om at oplyse mig om hvilke planer (ønsker) for forbedringer af tilgængeligheden til Lille Auditorium den omtalte arkitektgennemgang giver anledning til, når disse foreligger.

Jeg beder desuden fakultetet om at oplyse hvorledes fakultetet har forholdt sig med hensyn til mine bemærkninger vedrørende de stejle ramper.

Jeg beder Undervisningsministeriet om at oplyse hvornår den omtalte landsdækkende registrering forventes tilendebragt og hvornår ministeriet på denne baggrund forventer at kunne tage stilling til spørgsmålet.

Ad 4.17. - Indgang 106

Jeg henstillede at der ved indgang 106 blev etableret automatisk døråbner i begge døre.

For så vidt angår rampen ud for indgang 106 henstillede jeg at det overvejes at etablere en repos, og at mulighederne herfor undersøges.

Jeg udtalte videre at gik ud fra at trælisterne i et betonareal oprindelig er nedfældet dér for bl.a. at lette muligheden for at færdes med kørestol. Jeg henstillede at området gås efter og at skader i fornødent omfang udbedres.

Fakultetet har oplyst at der nu er etableret automatiske døråbnere i begge døre. Fsva. ombygning af den eksisterende rampe til forhold der er i overensstemmelse med bygningsreglement 1995 vil efter fakultetets oplysninger forudsætte store og kostbare terræn- og belægningsarbejder. Ombygningen vil væsentligt forbedre hovedadgangen fra parkeringsområdet, men da anlægget indgår i en del af de eksisterende bygninger der fraflyttes af fakultetet om to år, er det usikkert om myndighederne vil bevillige den nødvendige anlægssum. De udvendige kørestolsarealer vil blive gennemgået, og skader vil blive udbedret.

Jeg beder fakultetet oplyse om dette betyder at rampen ikke længere skal anvendes, herunder eventuelt helt skal fjernes, om to år. I modsat fald beder jeg fakultetet om at oplyse om det indgår i fakultetets overvejelser at etablere en repos til den tid.

Ad 4.18. - Pavillonerne

Jeg henstillede at værns og håndlisters placering ved pavillonerne gennemgås og om fornødent korrigeres således at de er placeret i overensstemmelse med bygningsreglementets regler herom. Jeg

udtalte videre at indgangsforholdene til pavillonerne er helt uacceptable. Det er – som det fremgik under inspektionen – ikke muligt for en kørestolsbruger at komme ind og ud af bygningerne ved egen hjælp. Jeg henstillede at indgangsforholdene til pavillonerne bringes i overensstemmelse med bygningsreglementets bestemmelser. Jeg udtalte videre at jeg gik ud fra at ledelsen vil være opmærksom på at udluftningskanalerne i pavillonen holdes åbne.

Fakultetet har oplyst at værn og håndlister ved udvendige ramper vil blive gennemgået og de konstaterede uoverensstemmelser med kravene i bygningsreglement 1995, vil blive korrigeret. Fakultetet har videre oplyst at indgangsdøre til pavillonerne vil blive forsynet med stålramper der bedst muligt forbedrer adgange for kørestolsbrugere. Fakultetets driftsafdeling vil desuden på at udluftningskanalerne i pavillonerne holdes åbne.

Idet jeg går ud fra at fakultetet særligt ved etableringen af (nye) stålramper ved indgangsdørene vil være opmærksom på at inddrage sagkyndig bistand fra personer med viden om handicaptilgængelighed, foretager jeg ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 4.19. - Dansk kantinen

Jeg henstillede at det undersøges om der kan findes en sådan placering til dankortterminalen at kørestolsbrugere kan benytte denne.

Fakultetet har oplyst at dankortterminalen vil blive forsænket til en højde hvor kørestolsbrugere kan betjene den.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 4.21. - Trappe 10

I rapporten konstaterede jeg at KUA er forsynet med i alt 19 trappeskakter der er identiske. Ved trappe 10 foretog ombudsmandens medarbejdere en opmåling.

Jeg udtalte at kantmålingen på trapperne bør efterses og i fornødent omfang udbedres.

Fakultetet har udtalt at kantmalingen på alle trapper vil blive eftersat og udbedret.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 4.24. - Orientering i bygningen

Jeg udtalte i rapporten at der efter min opfattelse er der behov for at kørestolsbrugeres mulighed for færden i bygningerne undersøges nærmere, og at det herefter overvejes at etablere automatiske dørlukkere på i hvert fald et antal af branddøre. De kan da stå åben i dagtimerne og lukkes automatisk i tilfælde af brand. Der kan i den forbindelse også være behov for at der (ved hjælp af IT eller på anden måde) etableres vejledning i ruter rundt i bygningerne – hvor der også tages højde for de ruter som må foretrækkes af kørestolsbrugere. Jeg henstillede at en sådan undersøgelse iværksættes. Jeg henstiller endvidere at der i den forbindelse indgår overvejelser om flugtveje og -planer for handicappede, herunder kørestolsbrugere.

Fakultetet har oplyst at branddøre ved hovedindgange til institutter vil blive forsynet med automatiske døråbningsanlæg.

Fakultetet har videre oplyst at fakultetet vil iværksætte den ønskede undersøgelse af hensigtsmæssige adgangsveje for kørestolsbrugere, herunder redningsveje ved brand samt generelle flugtplaner.

Jeg beder fakultetet om at underrette mig om udfaldet af den nævnte undersøgelse.

Ad 4.25. - Rygeforbud

Jeg henstillede i rapporten at der i forbindelse med eventuel indførelse af et generelt rygeforbud med visse undtagelser tages hensyn til at der også blandt handicappede – herunder kørestolsbrugere – er rygere som bør tilgodeses på samme måde som det er tilfældet med andre rygere.

Fakultetet har oplyst at der er indført rygeforbud i bygningerne bortset fra enkelte enmandskontorer. Der vil blive etableret adgangsforhold for kørestolsbrugere til de overdækkede rygearealer i opholdsgårdene.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 4.26. - Belysningen

Jeg henstillede i rapporten at lysforholdene gennemgås, og at i hvert fald defekte lyskilder bringes i orden.

Fakultetet har oplyst at fakultetets driftsafdeling har målt luxniveauet i gange, undervisningsrum og auditorier og har konstateret et for lavt niveau, uanset om alle belysningsarmaturer fungerer. På denne baggrund vil fakultetet foranledige at et rådgivende arkitektfirma udarbejder et projekt for forbedring af belysningen i de kritiske områder, og at arbejdet efterfølgende udføres.

Jeg vedlægger kopi af et brev som jeg den 1. juni 2001 modtog fra Institutet for Blinde og Svagtseende vedrørende belysningsforholdene på KUA. I brevet omtales også tavlebelysningen som mangelfuld. Jeg går ud fra at gennemgangen af auditorier og undervisningslokaler også omfatter tavlebelysningen. Jeg foretager på denne baggrund ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål.

Ad 5. Opfølgning

Jeg beder om at Det Humanistiske Fakultet sender de udtalelser mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Undervisningsministeriet (Byggedirektoratet), som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

Ad 6. Underretning

Denne rapport sendes til Det Humanistiske Fakultet, Rektor ved Københavns Universitet, Undervisningsministeriet (Byggedirektoratet), Center for Ligebehandling af Handicappede, Handicappede Studerende & Kandidater, By- og Boligministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Folketingets Ombudsmand

Inspektionschef
Lennart Frandsen